

Ekonomska i ekohistorija-časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša, Volumen IV., broj 4, Zagreb, 2008, 289 str.

Četvrti broj časopisa *Ekonomska i ekohistorija* još je jednom predstavio inovativan i moderan konceptijski pristup u izdavanju historiografskog časopisa, podijevivši radove u dvije kategorije: one na zadanu temu broja, koja je ovaj puta naslovljena **Šume i ljudi**, te na druge strane radove vezane uz ostale teme, angažirajući ujedno cijeli niz međunarodnih autora.

Tematski dio otvara rad Hrvoja Petrića pod naslovom „*Neodrživi razvoj“ ili kako je krčenje šuma u ranome novom vijeku omogućilo širenje đurđevačkih pijesaka?* (str. 5-26), u kojem autor analizira utjecaj krčenja đurđevačkih šuma u ranome novom vijeku, na ekosustav eolskih pijesaka i napore kroz 19. i 20. stoljeća da se ponovnom planskom sadnjom, u prvom redu akacije, omogući stvaranje plodnih poljoprivrednih površina.

Drugi tematski rad je onaj slovenske autorice Darje Mihelič pod naslovom *Usoda gozdov na Slevenskem do 16. stoletja (Sudbina šuma u Sloveniji do 16. stoljeća)* (str. 27-51). Tekst proučava šumsko zakonodavstvo na slovenskom prostoru između Alpa i Jadrana, točnije na područjima gradova Kopra, Izole, Pirana i Trsta u razdoblju do 16. stoljeća, uzimajući u obzir gradske statute, mletačko zakonodavstvo i gospodarske potrebe kako lokalnog stanovništva, tako i središnjih vlasti.

Tekst pod naslovom *Šuma i šumsko drveće u hrvatskim ranosrednjovjekovnim ispravama-činitelj koji nedostaje* (str. 52-63) autora Marina Knezovića promatra međuodnos čovjeka i šume u ranom srednjem vijeku, naglašavajući njenu važnost u svakodnevici tadašnjeg čovjeka.

Na Knezovičev tekst logično se nadovezuje kraći rad Silvije Pisk, *Šuma i drveće u latinskim srednjovjekovnim dokumentima: primjer moslavačkog kraja* (str. 64-70), u kojem na temelju dokumenata iz razdoblja od sredine 13. do sredine 14. stoljeća autorica uočava ulogu šuma u određivanju granica posjeda.

Opsežan rad Mire Kolar-Dimitrijević, *Kratak osvrt na povijest šuma Hrvatske i Slavonije od 1850. godine do Prvog svjetskog rata* (str. 71-93), naglašava manjak radova na temu šuma u historiografskim radovima iz gospodarske povijesti, te ističe značajnu ulogu šuma u stvaranju kapitala među hrvatskim plemstvom. Za uočavanje tih procesa bilo je bitno istaknuti pravni status šuma, na prijelazu iz državnog u privatno vlasništvo.

Članak trojice brazilskih autora, Klanovicza, Netoa i Mafra, pod naslovom *Southern Brazilian indigenous populations and the forest: Towards an environmental history (Indijanska domorodačka populacija južnog Brazila i prašume: prilog povijesti okoliša)* (str. 94-103), posljednji je tematski tekst u ovom broju časopisa.

Autori u njemu analiziraju povijesna iskustva tri indijanska plemena, Kaingang, Guarani i Xoklenga, u prehrambenom i životnom iskorištavanju šumskih prostora.

Netematski dio časopisa otvara rad Mirele Slukan-Altić *Prirodni i kulturni pejzaži Pokrčja u mletačkim katastrima 1709./1711.* (str. 104-114), u kojemu autorica, na temelju dosad neobjavljenih arhivskih izvora, donosi pregled demografske, upravne u kulturne situacije promatranog područja nakon uvođenja mletačke vlasti i izrade mletačkog katastra.

Sabine Florence Fabijanec autorica je rada naslovljena *Hygiene and commerce: The example of Dalmatian lazarettos from the fourteenth until the sixteenth century* (*Higijena i trgovina: Primjer dalmatinskih lazareta od 14. do 16. stoljeća*) (str. 115-133), koji prati povijesni razvoj dalmatinskih lazareta tijekom kasnog srednjeg vijeka, zaključno s 1592. godinom, kada je utemeljenjem splitskog lazareta zabilježen značajan iskorak na tom polju.

Čovjek i okoliš u socijalnom kontekstu. Prilog socijalno-ekološkom istraživanju (str. 134-150) naslov je rada Tomislava Krznara, u kojem autor nudi osnovne informacije o socijalnoj ekologiji, putem analize časopisa *Socijalna ekologija* iz 2007. godine.

Posljednji članak u časopisu, autora Hrvoja Petrića, posvećen je 60-oj godišnjici rođenja uglednog hrvatskog povjesničara prof. dr. sc. Drage Roksandića. U članku naslovljenom *Živjeti „Triplex confinium“ - biografija i biobibliografija prof. dr. sc. Drage Roksandića* (str. 151-231), autor donosi Roksandićev životopis, pregled znanstvenog, nastavnog i stručnog djelovanja te inovacije koje proveo u nastavi povijesti, iz kojih je vidljiv njegov nemjerljiv doprinos razvoju i modernizaciji hrvatske historiografije, čemu svjedoči i opsežna bibliografija Roksandićevih znanstvenih radova.

U ovom broju časopisa objavljeni su još i prilog Vesne Pleše, na temu proizvodnje ugljena iz drva u Gorskom kotaru, te brojni prikazi knjiga i izvještaji sa znanstvenih skupova.

U konačnici, možemo zaključiti da je i četvrti broj časopisa *Ekonomska i ekohistorija* potvrdio činjenicu da ovaj časopis predstavlja nužno osvježenje na hrvatskoj historiografskoj sceni te da je željno iščekujemo njegov peti broj.

Dragan Markovina